

**ZAŁOŻENIA DO OPRACOWANIA MATERIAŁÓW PLANISTYCZNYCH DO PROJEKTU
BUDŻETU GMINY MIŁAKOWO NA 2019 ROK ORAZ PROJEKTU WIELOLETNIEJ
PROGNOZY FINANSOWEJ GMINY MIŁAKOWO**

1. Generalne zasady, jaka będą obowiązywały przy konstrukcji projektu budżetu na 2019 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej:

- ✓ **WYDATKI BIEŻĄCE NIE MOGĄ PRZEKROCZYĆ DOCHODÓW BIEŻĄCYCH** (wymóg art. 242 ustawy o finansach publicznych) - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Prawidłowa konstrukcja budżetu = zrównoważenie projektu budżetu:

DOCHODY + PRZYCHODY = WYDATKI + ROZCHODY.

- ✓ **Zgodnie z zapisem art. 242 ustawy o finansach publicznych wynik musi mieć wartość dodatnią, a co najmniej „0”.**

Dochody bieżące – Wydatki bieżące = Nadwyżka operacyjna

- ✓ **WSKAŹNIK POZIOMU ZADŁUŻENIA WG ART. 243 OBOWIĄZUJĄCEJ USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH.**

Zgodnie z zapisem art. 243 ustawy o finansach publicznych: średni, z trzech lat poprzedzających rok budżetowy, wskaźnik udziału nadwyżki operacyjnej, powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku, do dochodu ogółem - wyznacza poziom udziału kosztów obsługi zadłużenia do dochodów ogółem w roku budżetowym.

Oznacza to, że wielkość możliwych do spłaty rat kredytów oraz związanych z nimi odsetek począwszy od 2016 roku jest ściśle powiązana z wynikami bieżącymi budżetów 3 lat poprzedzających rok budżetowy, czyli w języku potocznym: **im mniejsza nadwyżka operacyjna w latach 2016 – 2018, tym mniejsze możliwości, w 2019 roku, obsługi zaciągniętego wcześniej długu.**

2. Materiały planistyczne do projektu budżetu oraz projektu wieloletniej prognozy finansowej należy opracowywać w oparciu o:

- a) Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z

późn.zm.).

- b) Ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1530),
- c) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) – **materiały planistyczne do projektu budżetu przedstawiamy w pełnej szczegółowości stosując klasyfikację budżetową w układzie dział, rozdział, paragraf.**
- d) Przepisy prawa wewnętrznego (uchwały Rady Miejskiej w Miłakowie, zarządzenia Burmistrza Miłakowa),
- e) ewentualne zmian w przepisach prawa mających wpływ na sytuację finansową Gminy w 2019 roku i w latach następnych;
- f) informacje i dane zawarte w dokumentach i prognozach rządowych, w tym m.in. w: „Założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2019”, „Wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego” oraz w projekcie ustawy budżetowej na rok 2019;
- g) informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów, Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Elblągu, określających kwoty udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, kwot subwencji ogólnych, dotacji celowych na realizację zadań własnych i zleconych oraz wpłat do budżetu państwa,
- h) zobowiązania z lat ubiegłych;
- i) przewidywane wykonanie dochodów i wydatków budżetu Gminy w 2018 roku;
- j) informacje, analizy własne i inne przepisy oraz stosowane w praktyce formy przekazu, jeżeli mają one związek z projektowanymi wielkościami budżetowymi.

3. Założenia w zakresie prognozowania dochodów budżetowych Gminy Miłakowo na 2019 r.

- a) **Podstawą planowania dochodów na 2019 rok jest przewidywane wykonanie w roku 2018;**
- b) W prognozie należy uwzględniać planowane lub przewidywane zmiany przepisów prawa lub zmiany faktyczne, które mogą nastąpić do końca 2018 r.;
- c) Bazą wyliczeń powinny być umowy, decyzje, zarządzenia i uchwały oraz podjęte działania w celu pozyskiwania dodatkowych środków finansowych, w tym z Unii Europejskiej, budżetu państwa itp.
- d) Planowanie powinno uwzględniać podejmowanie działań zmierzających do optymalizacji dochodów bieżących i maksymalizacji dochodów z gospodarowania majątkiem gminy;

e) Przy ustalaniu poziomu dochodów bieżących i majątkowych należy uwzględnić:

- wskaźniki makroekonomiczne;
- przewidywane wykonanie dochodów budżetowych roku 2018;
- prognozowane stawki podatków i opłat lokalnych (tj. 2% wzrost na 2019 r. w stosunku do obowiązujących stawek w 2018 roku) w tym w szczególności poziom realizacji tych dochodów w latach ubiegłych, podstawy opodatkowania, skutki planowanych ulg i zwolnień wynikających z ustaw oraz uchwał rady miejskiej;
- sytuację płatniczą największych podatników gminy;
- poziom windykacji zaległości podatkowych;
- informacje z Ministerstwa Finansów w zakresie subwencji, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych;
- informacje od instytucji określających wielkość dotacji m.in. z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz z Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Elblągu w zakresie dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych gminie oraz dofinansowanie zadań własnych a także dochodów budżetu państwa;
- umowy/porozumienia, bądź też informacje o kwotach wynikających z posiadanych dokumentów określających wielkość przyznanego finansowania lub dofinansowania ze źródeł zewnętrznych (np. z budżetu UE, budżetu państwa, funduszy celowych i innych jednostek samorządu terytorialnego);
- zaliczki i refundacje ze środków Unii Europejskiej zgodnie z planowanymi terminami składania wniosków o płatność oraz wynikający z umowy czas ich weryfikacji i poświadczenia przez Instytucje Zarządzające;
- mienie przeznaczone do sprzedaży w roku 2019 oraz roczne raty z tytułu sprzedaży w latach ubiegłych lokali komunalnych, budynków i gruntów (dołączyć wykaz nieruchomości wraz planowanymi cenami sprzedaży netto);

- ilości zezwoleń na czas nieokreślony oraz przewidywaną ilość zezwoleń na sprzedaż jednorazową przy planowaniu dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
  - obecnie obowiązujące umowy i przewidywane do zawarcia przy ustalaniu dochodów z najmu i dzierżawy;
- f) Dochody budżetu należy planować w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej z podziałem na bieżące i majątkowe;
- g) W zakresie prognozowania dochodów należy dokonać szczegółowego podziału źródeł dochodów i uzasadnić wymiennie każdy ich składnik, podając ich szczegółową kalkulację.
Założony plan dochodów winien być realny do wykonania.
- h) Proponowane kwoty dochodów należy uzasadnić podając podstawę i przyczyny wzrostu lub zmniejszenia w stosunku do przewidywanego wykonania roku bieżącego.
- i) W przypadku ustawowych zmian w kształtowaniu dochodów jednostki samorządu terytorialnego lub zmian dochodów wynikających z innych przyczyn, stosownej zmianie mogą ulec wskaźniki dla opracowania budżetu Gminy Miłakowo.
- j) Materiały planistyczne w zakresie dochodów należy przedstawić w następującej formie:**
- **referaty i samodzielne stanowiska urzędu zgodnie ze wzorami określonymi w załącznikach Nr 2 , Nr 3 i Nr 4 do niniejszego zarządzenia;**
  - **podległe jednostki organizacyjne tj. Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłakowie w formie wydruków z systemu „PUMA” wraz z przewidywanym wykonaniem 2018 roku oraz z dołączonymi objaśnieniami;**

4. Założenia w zakresie prognozowania wydatków budżetowych Gminy Miłakowo na 2019 r.

- a) Ustala się główny kierunek i priorytet wydatków budżetowych w roku 2019 i latach następnych:
- wydatki bieżące nie mogą przekroczyć dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki – art.242 ustawy o finansach publicznych tzw. reguła wydatkowa nakazująca zrównoważenie budżetu bieżącego;
  - zarządzanie długiem Gminy w sposób gwarantujący obciążenie budżetu kosztami jego obsługi na poziomie dopuszczalnym, z zachowaniem

wskaźników fiskalnych na poziomie bezpiecznym i pozwalającym na zachowanie płynności finansowej Gminy uwzględniając ograniczenia wynikające z art.243 ustawy o finansach publicznych - nieprzekraczanie limitu obsługi zadłużenia;

- zapewnienie dostępności do usług publicznych, w tym finansowanie zadań na poziomie gwarantującym zabezpieczenie co najmniej minimum potrzeb;
- zapewnienie środków finansowych na zadania budżetowe dla jednostek organizacyjnych gminy na poziomie zapewniającym ich sprawne i nieprzerwane funkcjonowanie;
- przeprowadzanie niezbędnych remontów i napraw zabezpieczających mienie komunalne;
- zapewnienie środków na inwestycje kontynuowane i ujęte w limitach wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne;
- realizację planów i działań prorozwojowych przy utrzymaniu wysokiej absorpcji środków unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020;

b) **Wydatki bieżące** na 2019 rok ustala się na poziomie przewidywanego wykonania w roku 2018. Wydatki bieżące na 2019 rok podaje się pomniejszone o wydatki o charakterze incydentalnym występujące jednorazowo w 2018 roku.

Wydatki bieżące własne należy planować na poziomie nie większym niż początkowy plan uchwalony na 2018 rok.

Wszelkie wydatki należy kalkulować w sposób celowy, oszczędny i realny, mając na uwadze ograniczenia wydatków do niezbędnych, i tak:

- wydatki statutowe tzw. rzeczowe (m.in. zakup materiałów, usług pozostałych, usług remontowych, połączenia telefoniczne, szkolenia, naprawy i inne) wg potrzeb i zawartych umów ale na poziomie przewidywanego wykonania roku 2018 pomniejszonego o jednorazowe wydatki roku bieżącego;
- wydatki bieżące finansowane dotacjami należy planować w wielkościach wynikających z zawiadomień dysponentów części budżetu państwa o projektowanych kwotach dotacji celowych na 2019 rok, m.in. z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz z Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Elblągu w zakresie dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych gminie oraz dofinansowanie zadań własnych;
- wydatki finansowane z pozostałych źródeł w wysokościach wynikających z przepisów prawa oraz podpisanych umów/porozumień;
- **stawki wynagrodzeń obowiązujące w 2018 r. powiększone o 150 zł do etatu do wynagrodzenia zasadniczego pracownikom jednostek organizacyjnych,**

instytucji kultury oprócz nauczycieli / nauczyciele zgodnie z założeniami przyjętymi przez budżet państwa/, oraz dodatki stażowe, niezbędne wypłaty odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz innych wypłat wynikających z przepisów prawa;

- wysokość minimalnego wynagrodzenia planuje się od 01 stycznia 2019 r. w wysokości 2.250,00 zł brutto;
- wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wg zwartych i planowanych umów ze wskazaniem przewidywanych kwot środków na realizację każdej z nich – minimalna stawka godzinowa w 2019 roku będzie wynosiła 14,70 zł;
- przy planowaniu wynagrodzeń osobowych w jednostkach oświatowych należy uwzględnić również skutki awansu zawodowego nauczycieli z 2018r. oraz planowanego na rok 2019, zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.967); należy uwzględnić również wytyczne w sprawie zasad organizacji szkół na rok szkolny 2018/2019;
- w zakresie nagród kierować się danymi zawartymi w przepisach prawa lub zarządzeniach wewnętrznych;
- wydatki z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników jednostek samorządowych planuje się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2217 z późn. zm.);
- składki na ubezpieczenia społeczne w wysokościach określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778);
- składki na Fundusz Pracy w wysokościach 2,45% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe;
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla osób uprawnionych w wysokościach wynikających z ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1316); w odniesieniu do placówek oświatowych odpis na ZFŚS od nauczycieli zgodnie z art.53 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.967);
- wydatki na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Programu Przeciwdziałania Narkomanii na

poziomie przewidywanych wpływów za udzielane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na 2019 rok;

- wydatki dla jednostek pomocniczych przedstawia się zbiorczo z podziałem na każdą jednostkę pomocniczą z wyodrębnieniem zadań przedstawionych we wnioskach. Zestawienie nie może wykraczać poza kwoty ustalone dla każdego sołectwa realizującego fundusz sołecki oraz poza kwoty ustalone dla jednostek pomocniczych nie wchodzące w skład funduszu sołeckiego tj. Rada Mieszkańców (środki ustalono wg. zasad jak dla funduszu sołeckiego);
- środki finansowe na zadania publiczne wynikające z art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2018 roku poz. 450), które planuje się powierzyć w roku 2019 podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego ustala się na poziomie środków w 2018 roku; w materiałach planistycznych należy określić nazwę zadania i wielkość środków planowanych na realizację poszczególnych zadań;
- limity środków własnych budżetu Gminy na rezerwy obligatoryjne i fakultatywne zostaną określone przez Referat Finansowy po zbilansowaniu planu dochodów i wydatków bieżących oraz planu dochodów i wydatków majątkowych – w projekcie budżetu przyjmuje się rezerwę ogólną na wydatki nieprzewidziane w wysokości do 1% wydatków budżetowych oraz rezerwy celowe w tym m.in. na zarządzanie kryzysowe – wysokości do 1% wydatków budżetowych oraz rezerw celowych w tym m.in. na zarządzanie kryzysowe – w wysokości 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Suma rezerw celowych nie może przekroczyć 5% planowanych wydatków budżetowych;

c) **Wydatki majątkowe na 2019 rok** i lata następne będą uwzględniały kontynuację przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej oraz wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne roczne w wysokościach ustalonych na podstawie możliwości i ograniczeń finansowych wyznaczonych przez reguły fiskalne wynikające z ustawy o finansach publicznych, a określone w wieloletniej prognozie finansowej; pierwszeństwo w zabezpieczeniu finansowania mają zadania inwestycyjne przewidziane do zakończenia w 2019 roku, kontynuowane oraz z potwierdzonym

zewnątrznym wsparciem finansowym. Planowanie środków na nowe zadania, a także na zadania obligatoryjne może nastąpić w koniecznych i uzasadnionych przypadkach;

d) Materiały planistyczne w zakresie wydatków należy przedstawić w następującej formie:

- referaty i samodzielne stanowiska urzędu zgodnie ze wzorami określonymi w załącznikach Nr 5 i Nr 6 do niniejszego zarządzenia;
- podległe jednostki organizacyjne tj. Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłakowie w formie wydruków z systemu „PUMA” wraz z przewidywanym wykonaniem 2018 roku oraz z dołączonymi objaśnieniami;

5. Złożone informacje są propozycjami jednostek organizacyjnych Gminy Miłakowo i mogą być zmienione w trakcie dalszych prac planistycznych.
6. Objaśnienia planowanych dochodów i wydatków sporządzać należy oddzielnie dla każdego działu, rozdziału i klasyfikacji budżetowej. Wydatki bieżące i majątkowe należy uzasadnić odrębnie, omawiając szczegółowo założenia planu.
7. Projekty planu finansowego sporządza się w pełnej szczegółowości do działu, rozdziału i paragrafu klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem przewidywanego wykonania dochodów i wydatków budżetu wg. stanu na dzień 30 września 2018 roku oraz planu na 2018 rok.
8. Do materiałów planistycznych jest możliwość dołączania innych zestawień, które zadaniem dyrektorów jednostek bądź pracowników merytorycznych, są niezbędne przy projektowaniu budżetu;
9. Jednostki organizacyjne, w tym referaty Urzędu, będą wydatkowały środki przeznaczone na realizację zadań Gminy w sposób celowy, oszczędny i efektywny, podejmując jednocześnie działania zmierzające do racjonalizacji wydatków bieżących, w tym poprzez wdrażanie zmian organizacyjnych, w celu poprawy wyniku operacyjnego budżetu Gminy w perspektywie kilkuletniej. **Planując środki należy się kierować gospodarnością i celowością, uwzględniając najniezbędniejsze potrzeby, poprzez respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.**

10. Założenia w zakresie opracowywania Wieloletniej Prognozy Finansowej:

- a) Wieloletnia prognoza finansowa powinna przyczynić się do realizacji zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych. Ujęte w WPF objaśnienia przyjętych wartości powinny w jednoznaczny i wiarygodny sposób określić m.in. jakie tytuły dochodów i wydatków są ujęte w tym dokumencie oraz w jaki sposób były one prognozowane. Zaprezentowanie założeń makroekonomicznych, założeń zmian dochodów i wydatków budżetowych, przychodów i rozchodów oraz założeń dotyczących zaciągania zobowiązań

przez JST, pokazujących dokładny opis sposobu prognozowania jest ważnym wymogiem spełnienia kryterium realistyczności prognozy. Objasnienia powinny umożliwić analizę założeń przyjmowanych do prognozowania poszczególnych pozycji WPF;

- b) podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miłakowo na lata 2019-2034 będą założenia dotyczące prognozy wskaźników makroekonomicznych zawartych w wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, analizy wykonania budżetu Gminy Miłakowo za trzy kwartały 2018 roku oraz założenia prognostyczne ustalone na podstawie analizy kształtowania się źródeł dochodów gminy, analizy kształtowania się sytuacji finansowej i społeczno – gospodarczej w ostatnich latach.
- c) Konstrukcja poszczególnych wielkości WPF na przestrzeni lat 2019-2034, będzie dotyczyła w szczególności:
  - o zarządzania długiem w sposób gwarantujący obciążenie budżetów lat objętych wieloletnią prognozą finansową, kosztami jego obsługi na poziomie dopuszczalnym, z zachowaniem wskaźników na poziomie bezpiecznym i pozwalającym na utrzymanie płynności finansowej Gmin uwzględniając ograniczenia wynikające z art.243 ustawy o finansach publicznych - nieprzekraczanie limitu obsługi zadłużenia;
  - o ustalanie wyniku budżetu bieżącego na poziomie zgodnym z art. 242 ust.1 ustawy o finansach publicznych oraz gwarantującym wygospodarowanie nadwyżki operacyjnej, przesądzającej o możliwościach kredytowych Gminy;
  - o strategicznym wyzwaniem jest generowanie odpowiednich środków na realizację inwestycji; konieczne jest przyjęcie założenia, że w każdym kolejnym roku prognozy wieloletniej, aż do 2031 musi być zaplanowana nadwyżka budżetowa, powstała przede wszystkim na działalności operacyjnej;
  - o znacznie obniżyć wydatki bieżące oraz maksymalizować źródła dochodów;
  - o dla celów dokładniejszego prognozowania przyszłych dochodów i wydatków, począwszy od roku 2019 należy przyjąć wielkości z wykonania poszczególnych dochodów i wydatków za okres trzech poprzednich lat, uwzględnić występujące trendy oraz przewidywane zmiany – wynikające z materiałów informacyjnych sporządzanych przez kierowników jednostek i pracowników urzędu; kwotami

bazowymi do prognozy zarówno dochodów jak i wydatków będą w dużym zakresie wielkości przewidywanego wykonania planu budżetu za rok 2018.

d) Materiały planistyczne winny zawierać wykaz przedsięwzięć wieloletnich i dlatego podległe jednostki organizacyjne, referaty oraz samodzielne stanowiska urzędu przedstawiają:

- **kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, sporządzone według wzoru określonego w załączniku Nr 7 do zarządzenia;**
- planowane zmiany przepisów prawa lokalnego oraz przewidywane zmiany czynników mających wpływ na wielkość prognozowanych dochodów na lata 2019 – 2034;
- planowane kierunki rozwoju z uwzględnieniem przewidywanych zmian czynników mających wpływ na wielkość prognozowanych wydatków na lata 2019 – 2034 każdy w swoim zakresie;
- planowane wydatki majątkowe na lata 2019 – 2034;

e) Przez przedsięwzięcia wieloletnie należy rozumieć:

- programy, projekty lub zadania, w tym związane z:
  - programami finansowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,
  - umowami o partnerstwie publiczno – prywatnym,
  - pozostałe, inne niż wyżej wymienione.